

انیمیشن، جهان پینی کودکان ما

سمیه نجفی خاتونی
گفت و گو

مرکز انیمیشن سازمان سینمایی سور، در آبان ماه سال جاری، با چند رویداد مهم روبرو بود، که برای فعالین در این حوزه می‌تواند قابل توجه باشد. شروع اگران فیلم سینمایی لوبتو، اولین محصول سینمایی مرکز انیمیشن سور، که از تاریخ ۱۱ آبان روی پرده سینماهای سراسر کشور رفت. برگزاری چهارمین دور و پدادهنری روبازی، توسط مرکز انیمیشن سور، که دوازدهم آبان در سالن سور، حوزه هنری به کار خود خاتمه داد. و آئین آغاز اگران انیمیشن سینمایی لوبتو، همراه با آغاز رویداد فیلم بازی و بزه کودکان و نوجوانان که در ۱۷ آبان ماه در سینما فلسطین برگزار شد. به همین منظور خبرنگار صبا، با امیر رضا ملقی، رئیس مرکز انیمیشن سازمان سینمایی سور، حوزه هنری، به گفت‌وگو نشست و به واکنش و رویدادها و فعالیت‌های حوزه انیمیشن سازی در ایران پرداخته‌اند.

در ایران ماهنوز به یک فرم و ساخت بصری در مورد انیمیشن نرسیده‌ایم

هر کشور و شرکت معتبر در تولیدات انیمیشنی جهان، کاراکترهایی دارند که از لحاظ فرم گرافیکی، سبک بردازی شده‌اند، اما در ایران تا به حال، به یک سبک واحد که معرف حال و هوای انیمیشن ایرانی باشد نرسیده‌ایم. آیا تا به حال این موضوع برای شما دغدغه بوده و برای تحقق آن کاری کرده‌اید؟

ما در ایران هنوز به یک فرم بصری از نظر ساخت انیمیشن نرسیده‌ایم. چرا که به لحاظ فرهنگی و بصری ایما توره‌های ماتحت تاثیر تولیدات دیزنی هستند. رسیدن به یک فرم بصری و گرافیکی جهت تولید انیمیشن، نیازمند به یک خودباوری جمعی و تلاش برای رسیدن به یک گرافیک قابل قبول از نظر مخاطب است. در این جا مسئله مخاطب بسیار مهم است. از آن جایی که مخاطبان انیمیشن در ایران مدام با انیمیشن‌های غربی خصوصاً تولیدات آمریکایی تغذیه شده‌اند، اگر بخوایید یک خرق عادت در مورد گرافیک صحنه بردازی‌ها و به‌طور کلی شکل و شمایل کاراکترها بکنید، این امکان وجود دارد که مخاطب با شما همراه نشود. به همین دلیل عمده کسلی که در حال تولید انیمیشن هستند هنوز نتوانسته‌اند از آن اتمسفر حاکم بر اذهان، که معطوف بر انیمیشن‌های غربی است، خارج بشوند، اگرچه که طراحان کاراکتر در این حوزه تلاش‌های زیادی کرده‌اند، اما هنوز محقق نشده است.

تولیدات انیمیشنی که از بودجه و حمایت‌های سازمانی برخوردار می‌شوند، بیشتر بیانگر دغدغه‌های فرهنگی و موضوعات سفارشی هستند که در دستور کار سازمان‌های ذی‌نفع است و این امر برای هنری که آزادانه و با تخیل پرورش می‌یابد، کارشکنی است. شما برای رفع این موضوع؛ یعنی آزادسازی انیمیشن ایرانی از خط‌کشی‌های دستوری و سیاسی برنامه‌ای دارید؟

در محتوای سؤال شما یک سویه وجود دارد و یک پیش‌فرض، که اساساً به واسطه این که سازمان‌ها در انیمیشن سرمایه‌گذاری می‌کنند موضوعات سفارشی می‌شود. در حالی که خصوصاً در انیمیشن‌های بلند و سریالی، ما با موضوعات سفارشی مواجه هستیم، اتفاقاً این سفارش‌ها که از جهات و نقاط مختلف مطرح می‌شوند، خیلی ایدئولوژیک و سیاسی نیستند، در حالی که در انیمیشن‌های جهان حتماً ایدئولوژی وجود دارد. تولیدات غیر سفارشی با وجوه هنری، عمدتاً در انیمیشن‌های کوتاه که متولی آن مرکز گسترش مستند سینمای تجربی و پویانمایی هست قابل ساخت هستند، و این ربطی به سازمان‌ها و نهادهایی که متولی بودجه‌های فرهنگی هستند، نمی‌شود. من همواره معتقدم که تیم‌های مختلف باید بر اساس دغدغه‌ها و مبنای نظری فرهنگ ایرانی و اسلامی به تولید انیمیشن بپردازند و اگر این کار را نکنند جفا در فرهنگ این‌م‌روز می‌کنند. چرا که انیمیشن جهان بینی کودکان ما را می‌سازد، در ساختن جهان بینی ما باید حتماً

کاراکترهای پویایی چون جادوگر و... می‌تواند موفق شود؟ در انیمیشن ایرانی، پرداخت به آن‌ها همیشه یا منع شده و یا باید با پردازش محتاطانه سرانجامش رفت؟

از نظر من چنین چیزی وجود ندارد، استانداردهای نمایش موضوعات در انیمیشن ایران تقریباً با تمام جهان یکی است. ممیزی‌های ما خیلی با ممیزی‌هایی که در انیمیشن جهان وجود دارد متفاوت نیست، به جز مقوله حجاب آن هم در بیرون از خانه، یا برخی مسائل دیگر که بازگویی آن‌ها به لحاظ فرهنگی خیلی مناسب نیست. به‌طور کلی ما به لحاظ ممیزی تفاوت چندانی با آن‌چه که در انیمیشن جهان ساخته می‌شود، نداریم. این که پرسیدید استفاده از کاراکترهایی مانند جادوگر و غیره منع و یا

موضوعات جدی و مورد نظر تبیین شده را جانی می‌کنیم، اگر این کار را نکنیم حتماً به لحاظ فرهنگی شکست می‌خوریم. شما هیچ انیمیشن غربی را نمی‌بینید که در آن سویه‌های نظری و یا سفارش‌های ایدئولوژیک وجود نداشته باشد. این مبنای رایج‌باید در نظر گرفتن این موارد شما، رصد کرد، لذا من خیلی موافق نیستم که ما داریم به سمت موضوعات سفارشی می‌رویم، ما باید برای جهان بینی کودکانمان راهبردهای کلان و برنامه‌ریزی بلندمدت داشته باشیم.

ممیزی‌هایی در رابطه با تولید محتوا برای کودکان و نوجوان در ایران هست، که احتمال ورود موجودات تخیلی و اسطوره‌های ادبیاتی را بر نمی‌تابد، آیا انیمیشن بدون